

CENNY DAR

Nie ma w Polsce dziedziny, której nie dotknęłyby straty wojenne. PTK zostało nimi dotknięte w ogromnym stopniu. - Archiwum Centrali spłonęło w całości w kamienicy Baryczków na Starym Mieście w czasie Powstania Warszawskiego. Dokumenty gromadzone w jednostkach terenowych podlegały również zniszczeniom wojennym jak również niszczyielskim działaniom związanym ze zmianami ustrojowymi po II wojnie światowej (nieustanne reorganizacje, komasowanie wszelkich zasobów, przeprowadzki, ...).

Dlatego tak dziś cenimy każdy okruch minionego powracający do nas w dokumentach czy prywatnej korespondencji.

Poniżej przedstawiamy zasób dokumentów podarowanych 28 stycznia 2009 r. do zbiorów łódzkich PTTK przez kol. Waldemara Dońca Członka Honorowego PTTK, które uratował przed laty z kolejnych „porządków”.

Przekazane dokumenty mieszczą się czasowo między 1911, a 1933 rokiem. Dotyczą w zasadniczej części korespondencji między Oddziałem Łódzkim, a Piotrkowskim PTK. Szczególnie polecamy uważnemu zapoznaniu się pismo wystosowane przez Jana Czeraszewicza (dziś patrona Oddziału Łódzkiego PTTK) do Michała Rawita-Witanowskiego (dziś patrona Oddziału PTTK w Piotrkowie Trybunalskim) z 1919 roku kiedy swój pierwszy Jubileusz 10-lecia obchodzić miał – 4 maja – Oddział Łódzki. Tekst ten w zamiarze będący zaproszeniem na uroczystości daje wykładnie programową ówczesnych działań PTK.

Wreszcie list skierowany przez Stowarzyszenie Wzajemnej Pomocy Pracujących w Przemysle i Handlu m. Łodzi do Oddziału PTK w Piotrkowie świadczy o kontaktach i współpracy z innymi organizacjami.

Sądzymy, że w rękach działaczy starszego pokolenia lub ich dzieci czy wnuków znajdują się jeszcze liczne źródła pisane do dziejów PTK i wczesnych lat PTTK jak również fotografie. Dziś mamy możliwości zabezpieczyć je i opracować. Jeśli są traktowane jako cenne pamiątki rodzinne nie chcecie się Koleżanki i Koledzy z nimi rozstać możemy je po wypożyczeniu zeskanować i zwrócić właścicielom. W przypadku fotografii prosimy o opis osób i miejsc oraz przynajmniej przybliżonej daty wykonania zdjęcia.

Wanda Skowron

ПОЧТОВАЯ КАРТОЧКА

Wielmożny Pan
Witanowski
z listami polskiego Tow. Krajowego
piotrków

ul. Bykowska 19.

Tadeusz Kamiński

p. adw. przys.

ŁÓDŹ, Średnia № 3.

Tadeusz Kamiński

p. adw. przys.

ŁÓDŹ, Średnia № 3.

31. VII. 1911.

Wielmożny Panie!

W uprzejmej odpowiedzi na kartę Staronowego Pana komunikuję, że wszystkie papiery i dokumenty w konion wycieczki zabran p. Moczarowski, oraz też faktycznie prowadził wszystkie rachunki, ja byłem tylko przygodnym i dobrowolnym pomocnikiem.

Wycieczka na Kaszubę porastała tak miłe wspomnienie, że chętnie reflektowałbym na album, ale przedtem chciałbym wiedzieć o warunkach nabycia, gdyżby Staronowi Panowie rekwiirili nam domieszczenie, byłoby imy bardzo wdzięczni. Mógłby w liście mnogiej, dlatego, że nieogłoszono wojdnie się kłóć ameborin. Z szacunkiem Kamini

Łódź, dnia 30 lipca 1912.

Szanowny Panie Prezesie!

Ponieważ członkowie oddziału piotrkowskiego wyruszyli się do Łodzi podczas wystawy „Kryjóweczka polska”, lecz wycieczka ta nie dobiegła do skutku, postanowiliśmy zastąpić szanownego Pana, czyżbyście nie zechcieli przyjechać na wystawę „Kryjóweczka polska”?

Sekcja wycieczkowa naszego oddziału wzywa Pana do Łodzi z członkami grupującymi z wyprzedzeniem w d. 18 sierpnia, czyżby więc szanowny Prezes nie zainicjował w swoim oddziale wycieczki na tenże dzień do Łodzi.

Wdzięczni szanownemu Prezesowi za bardzo gościnę i wyrozumiałość podczas pobytu naszego oddziału w Fryburzelskim ogrodzie, nadzieją będziemy bardzo widzieć Piotrkowian w Łodzi.

Ze względu na potrzebę planu utworzenia planu tej wycieczki i krótkiego już czasu, prosimy o takową możliwie rychłą odpowiedź.

Najszczerze i uprzejmie szanunkami

Dr. Jasiński

uzyskać specjalne pozwolenie na odczyty dla
 młodzieży z dydaktyczną koniecznością, pryncypalną
 i geograficzną; jak to zostało uzasadnione wnioskiem;
 by i z jakim numerem i w jakim czasie otrzymać to
 pozwolenie; czy uwzględnić się na nie
 powołac; czy to trzeba osobliwie się stawić,
 u p. Gubernatora; czy musi być karana po-
 jedynca osoba, czy też zarząd jako odpowied-
 zialności za odczyty; czy trzeba uzyskać
 specjalne pozwolenie, w szczególności w
 tych tematach, z wyjątkiem tego będzie wygła-
 szał, jak ma miejsce przy odczytach publicznym;
 czy to jest tożsamość z odczytami opisanymi
 w wyjątku odpowiednio referaty?

Przepraszam stroszczenie i nadmierne wypra-
 szenia, którażż Panu, lecz jest to sprawa zasadnicza
 i lekomyślnie postępowanie, w różnych warunkach, mo-
 gły być inne, nie tylko w naszym oddziale, lecz i w
 całym Towarzystwie.

Łódź, w piątek 15. 91.

J. Martyniak

Adres mij:
 Łódź, Piotrkowska 15. 91

3 maja

1913r.

nr 32

Do Towarzystwa Przejazdowego
Oddział w Piotrkowie.

w Piotrkowie

W niedzielę d. 2 czerwca r.b. o godzinie 12 rano
przybędę do Piotrkowa członkiem naszego Stowarzysze-
nia, którym zamierzam udać się do Sulejowa, a z po-
wrotem zwiedzić Piotrków.

Wobec tego proszałbym sobie zwrócić się do
W. Panów z uprzejmą prośbą o łaskawe delegowanie
wzajemnego członka, celem udzielenia wyżej wymienionym
niezbędnych przy zwiedzaniu informacji.

W nadziei, iż W. Panowie prośbę naszą uwzględnią
razem, pozostaję z szacunkiem

Z poważaniem

STOWARZYSZENIE WZAJEMNEJ POMOCY
PRACUJĄCYCH W PRZEMYSLE I HANDLU M. ŁODZI

Prezes

Stasiński

Sekretarz

Magdziński

Łódź, dnia 15 stycznia 1914 r.

ODDZIAŁ ŁÓDZKI

ulica Piotrkowska № 91.

510
Szanowny Panie Prezencie!

Wielce szanując Pana, autorowi w r. 1902 p. *Przewodnik*
Ściślejszy, a *Przewodnik strzyżewski*.

Przewodnik, *Przewodnik* w *Przewodnik*,
Przewodnik i *Przewodnik* w *Przewodnik*,
i *Przewodnik* *Przewodnik* i *Przewodnik*.

Wielce szanując Pana, autorowi w r. 1902 p. *Przewodnik*
Ściślejszy, a *Przewodnik strzyżewski*.

Wielce szanując Pana, autorowi w r. 1902 p. *Przewodnik*
Ściślejszy, a *Przewodnik strzyżewski*.

1. podanie imienia i nazwiska przetrzymywania w *Przewodnik*.

2. opis wielkości *Przewodnik* *Przewodnik*.

3. kilka słów o *Przewodnik* *Przewodnik* *Przewodnik*;
Przewodnik.

4. *Przewodnik* *Przewodnik* *Przewodnik*.

a) *Przewodnik* i *Przewodnik*.

(i) *Przewodnik* *Przewodnik* *Przewodnik*.

c) *Przewodnik* *Przewodnik* *Przewodnik*.

d) *Przewodnik* *Przewodnik* *Przewodnik*.

5. Kilka słów o *Przewodnik* *Przewodnik* *Przewodnik* i *Przewodnik* *Przewodnik*.

6. *Przewodnik* *Przewodnik* i *Przewodnik*.

7. *Przewodnik* *Przewodnik* i *Przewodnik*.

Przewodnik *Przewodnik* w r. 1902 p. *Przewodnik* *Przewodnik*.

TOURING KLUB

ul. Sobieski 17 Tel. 1916.

Oddział w Łodzi

22189/33

Do
Oddziału Pol. Tow. Krajoznawczego
w Pabianicach

Mniejszym zwracamy się do W.T.P.P. z uprzejmym sproszczeniem do wzięcia udziału w wycieczce do Kalisza, którą nasz Oddział urządza w dniu 24 czerwca. Przypuszczamy, że zarówno piękne położenie tego starożytnego miasta, malowniczo wyglądającego szczególnie o tej porze roku, jak cenne zabytki z dziedziny architektury, złotnictwa, malarstwa /obraz Rubensa/ zainteresują członków ^{Oddziału} Towarzystwa W.T.P.P., którym proponujemy udział w wycieczce na równych ^{Przygodzie} prawach z naszymi członkami. Gości, wprowadzone w charakterze gości, mile widziane.

Wyjazd nastąpi w sobotę dnia 24 czerwca o godz. 16.07. Wieczorem wycieczka będzie obecna na uroczystości wianków. W niedzielę rano około 8.00, podczas zwiedzania okolicy Kalisza pod kierunkiem członka kaliskiego oddziału P.T.K. Po południu wyjazd do Górnego, szczytującego się wspaniałymi zbiorami w dawnym pałacu książąt Czartoryskich.

Powrót do Łodzi po północy.

Przybliżona opłata dla członków zł. 16.00, dla gości zł. 18.-. Obejmuje ona koszt przejazdów, zwiedzania, noclegu w hotelu Francuskim oraz utrzymanie /prócz soboty/ i będzie ustalona w najbliższym czasie.

Uprzejmie prosilibyśmy o łaskawe podanie powyższego do wiadomości ich członkom. Ze względów organizacyjnych zapłaty musimy

zakodczył już we wtorek, dnia 20 czerwca.

Kancelarja nasza jest czynna we wtorki i piątki
od godz. 6 do 8.

Z poważaniem

Przes

Sekretarz
Komisji Wydziałowej

Stawomski

Stalinski

Dotujemy wielce, że zgłoszony przez
W. W. B. udział w naszej wyjeździe do
Łasku nie doszedł do skutku. Może tym
razem uda nam się radziejszemu, i
bliżej namy.

Stalinski

W Pań

Michał Pawita-Hitanowski
z Piotrkowa

W roku bieżącym upływa 10 lat istnienia Oddziału Łódzkiego Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego. Okres ten jest okresem młodości pracy i działalności na niwie ojczystej. Pion i dorobek krajoznawczy Oddziału Łódzkiego jest jeszcze tak skromny, że nie mamy zamiaru ubiegać się o pokłask i uznanie ogółu.

Jeżeli zamierzaliśmy uroczyście obchodzić 10-ty rok istnienia tej placówki polskości i ukochania kraju rodzinnego, jeżeli chcemy stanąć przed społeczeństwem polskim ze sprawozdaniem z dotychczasowej działalności, to nie po to, by zaskarbić sobie nagrodę i hołdy, lecz by wpoić w ogół społeczeństwa polskiego to przekonanie, że szerzenie idei krajoznawstwa jest nie tylko potrzebą duszy polskiej i jej tęsknotą za ziemią macierzystą, z którą związane są od tysięcy lat całe pokolenia Narodu Polskiego, lecz jednocześnie wykładnikiem tego pojęcia, iż uczucie miłości do ziemi rodzinnej w duszy każdego obywatela Polaka należy wiązać z otaczającym go życiem, krajem, przyrodą i ludem, — Innemi słowy rozwijać współrzędnie pierwiastek uczuciowy i praktyczny.

Bez znajomości geografii niema realnej, produkcyjnej miłości kraju. Geografia i krajoznawstwo przedewszystkiem powołane są do wyrabiania u nas tak koniecznej samowiedzy narodowej.

Rołą są podjęte szkoły polskie i Tow. Krajoznawcze, które, niekregowane względami polityki zaborczej, siecią oddziałów pokryje całą Polskę Niepodzielną. W tym momencie dziejowym zadania i obowiązki P. T. K. są donioślejsze i szersze, a więc i odpowiedzialność za pracę poważniejsza, — odpowiedzialność przed Trybunałem Miłości kraju.

Pod hasłem miłości Polski i budzenia uświadomienia narodowego uprzejmię prosimy na uroczysty obchód 10-lecia Oddziału Łódzkiego Polsk. Tow. Krajoznawczego, jaki odbędzie się w dniu 4 maja 1919 roku w lokalu Towarzystwa o godz. 4 po południu.

Z pozdrazaniem

Przewodniczący

Sekretarz

Stankowski

Jan Czerwinski

POLSKIE
Towarzystwo Krajoznawcze.

ODDZIAŁ ŁÓDZKI

ul. ~~ul.~~ - alica Piotrkowska Nr 91.

Wojciech Kuczyński

Łódź, dnia 11 Lipca 1912 r.

Wielmożny Pan

Michał Rawita-Witanowski

Prezes Oddziału Piotrkowskiego

Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego
w Piotrkowie.

W nadchodzącą Niedzielę, d. 14 bm. tutejszy Oddział Towarzystwa Krajoznawczego urządza wycieczkę do Sulejowa, i byłoby bardzo dla nas pożądanę, aby Szanowny Pan zechciał łaskawie przyjąć udział i kierownictwo powyższej wycieczki, udzielając cennych na miejscu objaśnień.

O ile więc w pomienionym dniu Szanowny Pan może rozporządzać czasem i nam go zechce poświęcić, uprzejmie prosimy o łaskawę przybycie na dworzec D.Z.T.T. na ranny pociąg (przychodzący do Piotrkowa po 9-ej) skąd razem wyruszylibyśmy do Sulejowa.

Nadmieniając, że powyższa wycieczka ma na celu zwiedzenie tylko Sulejowa, gdyż na Piotrków czasu nie starczy, z góry dziękujemy Szanownemu Panu za łaskawę przychylenie się do naszej prośby i prosząc Go najuprzejmiej za kłopot, pozostajemy

z głębokim szacunkiem

Członek Zarządu

Wojciech Kuczyński

Łódź, dnia 9 Lutego 1913 r.

Przeżyciu Pańce Przerze!

Mógł oddać sobie kotarzę, to naszym oddziałem, za-
czyna przybrać realne kształty, gdyż zarząd oddziału
zwiększając już to procentach listopada r. ub. postanowił,
ały szkółki edycyjowa rapeta się zorganizowaniem nowego
oddziału dla tutejszych, w celu uproszczenia wiedzy
krajoznawczej a również wzięcia udziału w konkursie z
geografii, który wyznaczony w bieżących w rezultacie granicach
brak czasu, następnie okres swobodny pozwolił sobie
na wiele wrażeń z wyjątkiem przyrodniczo-krajoznawcze.
Obawy jednak, w ostatnio zwiększeniu składowi, pomysł po-
ję do pracy postanowił należeć zorganizować szkółki
popularyzacji krajoznawstwa, a więc postanowił je na
granicy prawnym (legalnym).

Cośkolwiek powstającego z oddziałem Piotrkowskim
jedynym Zarządkiem Adwiniotrazynym, a znowy
z obmyślenia ujęciem" użyciem "Zarządowego
Pańce Przerze", zwanam się więc z wyjątkiem
zostało o takowe poinformowanie Pańcy z Pań